

przedszkolną lub przedszkola”. Nieco mniej organizacji realizuje także działania takie jak „prowadzenie szkół podstawowych lub średnich” (11%) oraz „edukacja dorosłych, uniwersytety trzeciego wieku, szkolenia uzupełniające lub kursy, kształcenie ustawiczne” (4%). Pojedyncze organizacje jako swoją szczegółową dziedzinę aktywności wskazały edukację historyczną, naukę języków, warsztaty naukowe oraz terapię.

Trzecią z najczęściej wskazywanych dziedzin były działania związane z kulturą i sztuką, na które wskazało 13% badanych.

Czwartą najczęściej wskazywaną przez badanych dziedziną działalności była ochrona zdrowia, na którą - jako główne pole działania - wskazało 8% badanych. Organizacje te najczęściej zajmują się „rehabilitacją i terapią, prowadzeniem sanatoriów, ośrodków rehabilitacyjnych, zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych”. Zajmuje się tym 83% z tych organizacji.

Ostatnią z częściej wskazywanych kategorii były „Usługi socjalne, pomoc społeczna, humanitarna, ratownictwo” – wybrało ją 8% badanych. Najczęściej wybieranymi przez organizacje pozarządowe subkategoriami były dwie dziedziny: „pomoc osobom niepełnosprawnym” oraz „działania wspomagające rodziny (w tym osoby samotnie wychowujące dzieci), niewydolne wychowawczo, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, pomoc rodzinom wielodzietnym, interwencje w przypadku przemocy w rodzinie”. Na działania w tych obszarach wskazało odpowiednio po 70% organizacji z tej grupy. Połowa z nich wskazała na „pomoc osobom skrajnie ubogim”. Rządziej wskazywanymi kategoriami były m.in. „inna niż medyczna pomoc osobom chorym”, „pomoc osobom starszym” (40% wskazań).

W porównaniu z rokiem 2010 wzrosła liczba organizacji działających w obszarze sportu i kultury, spadła natomiast liczba organizacji deklarujących działalność w obszarze pomocy społecznej oraz edukacji i wychowania.

3. Forma prawna

Badaniem ilościowym objęto 140 organizacji pozarządowych, z czego 84,29% stanowiły stowarzyszenia, 15% fundacje, natomiast 0,71% związki stowarzyszeń. Proporcje te różnią się o 5% od oficjalnych statystyk odnoszących się do województwa kujawsko-pomorskiego. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2011 rok stosunek liczby stowarzyszeń do fundacji wśród organizacji pozarządowych wyniósł około 9 do 1. Oznacza to, że w naszym badaniu uzyskaliśmy niewielką nadreprezentację fundacji, kosztem zmniejszonej reprezentacji stowarzyszeń.

4. Wiek organizacji

Średni wiek organizacji w województwie kujawsko-pomorskim wyraźnie wzrósł. Według stanu na 2012 rok wyniósł 14,5 lat, co stanowi istotny przyrost w stosunku do badania z 2010 roku, kiedy średni wiek organizacji wynosił ok 9,2 lat [NGO2010 s. 6]. Najmłodsze organizacje stanowią 21% badanych. W badanej próbie dominują jednak organizacje z dłuższym stażem (w szczególności te powstałe w latach 2003-2007). Niewielki odsetek stanowią organizacje powstałe na początku przemian ustrojowych. Najstarsze organizacje, założone jeszcze przed 1987 r., stanowią 10% badanych.

Powyższe dane wskazują na stabilizację sektora na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Tendencja ta jest zgodna z trendami ogólnopolskimi. W skali kraju najmłodsze organizacje pozarządowe stanowią coraz mniejszą część populacji, jednak – co należy podkreślić – procentowo jest ich nadal więcej niż w naszym województwie. Według danych z badania Stowarzyszenia Klon/Jawor [Klon/Jawor 2012 s. 29] w 2012 roku 36% organizacji miało poniżej 5 lat, natomiast w przypadku województwa kujawsko-pomorskiego było to zaledwie 20,7% organizacji. W Kujawsko-